

Bijlage VWO
Aruba, Bonaire, Curaçao en Sint Maarten
2022

tijdvak 1

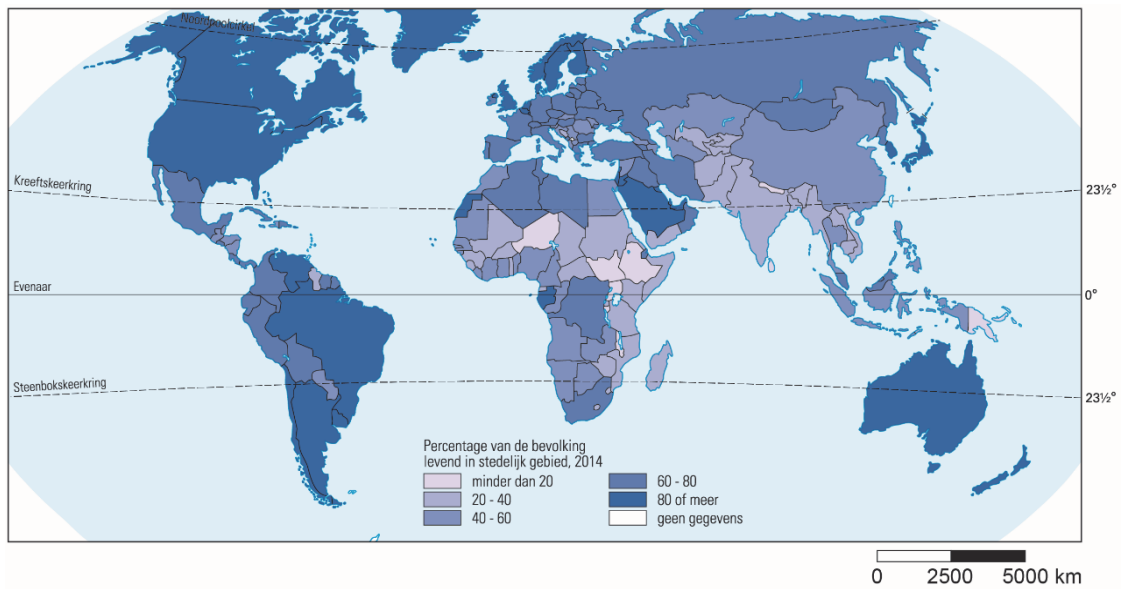
aardrijkskunde

Bronnenboekje

Opgave 1 – Top 10 wereldsteden

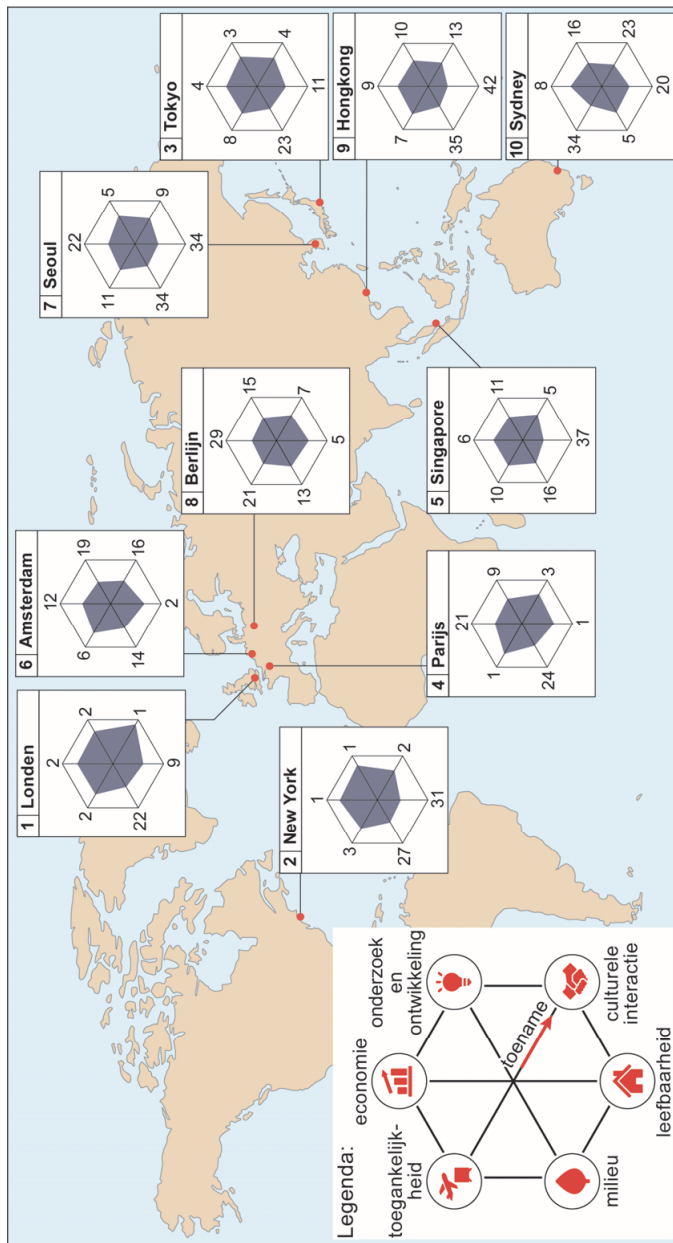
bron 1

Verstedelijking

bron 2

Top tien aantrekkelijkste wereldsteden

Toelichting bij de kaart top tien aantrekkelijkste wereldsteden

De *Global Power City Index* (GPCI) rangschikt wereldsteden op basis van hun aantrekkingskracht op mensen, kapitaal en ondernemingen. Dit gebeurt door steden op zes indicatoren te rangschikken. De aantrekkelijkste stad, Londen, neemt op de indicator culturele interactie de eerste positie in. Op de indicator milieu staat Londen op de tweeëntwintigste plek.

Opgave 2 – Geopolitiek en Rusland

bron 3

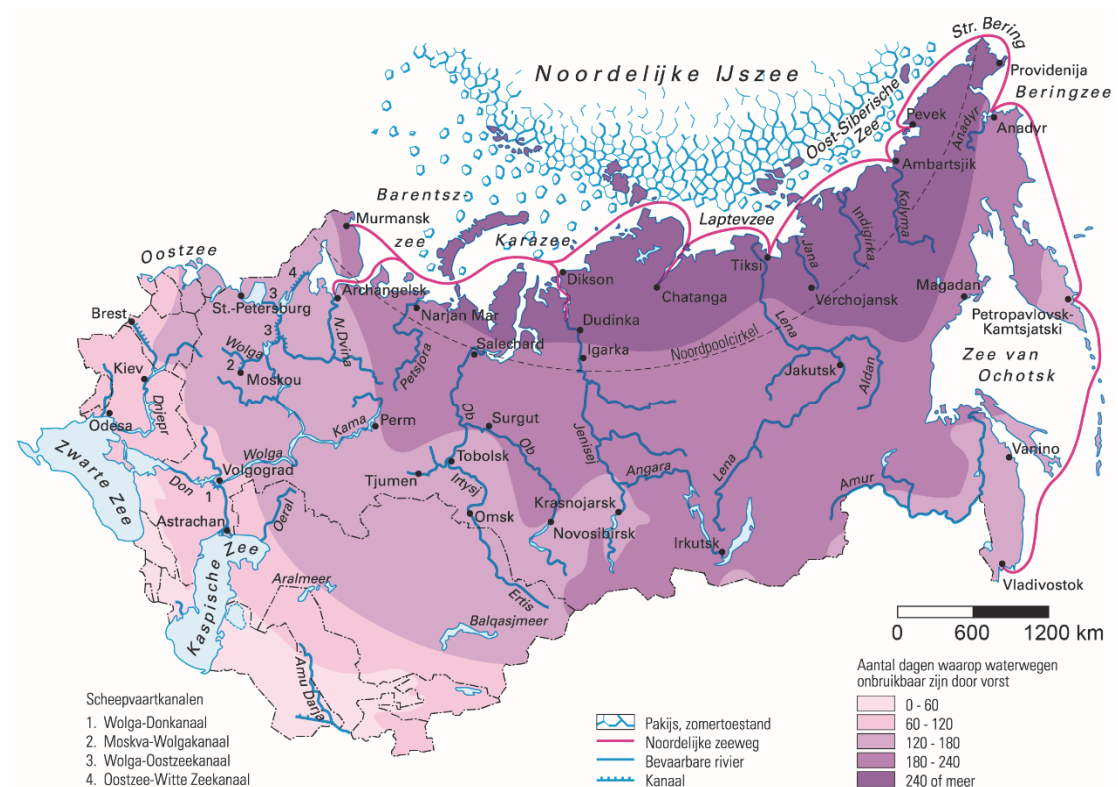
Geopolitiek en Rusland

Geopolitiek gaat over de internationale betrekkingen en de machtsverhoudingen tussen landen. Daarbij zijn de toegang tot gebieden en de claim op territorium, grondstoffen en geld belangrijk. Als grootste land ter wereld speelt Rusland een belangrijke rol op het geopolitieke wereldtoneel.

Het huidige Rusland bestaat sinds 1991. Toen viel de communistische Sovjet-Unie uiteen in staten zoals Rusland, Oekraïne, Kazachstan en Wit-Rusland. De Sovjet-Unie kwam relatief sterk uit de Tweede Wereldoorlog en had in de decennia daarna grote economische en politieke invloed op veel Oost-Europese landen. Na een chaotische periode die volgde op de val van de Sovjet-Unie nam vanaf 2000 de geopolitieke macht van Rusland weer toe.

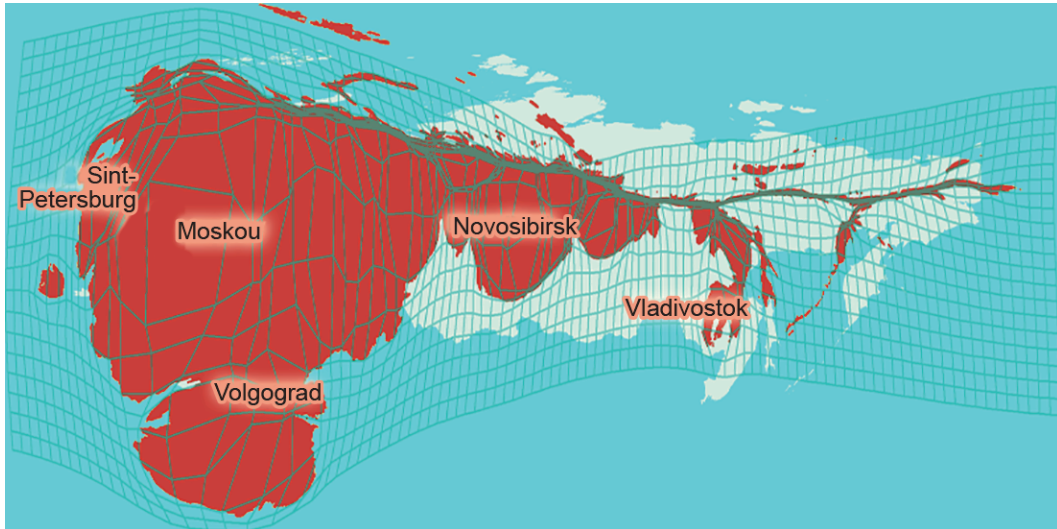
bron 4

Rusland en voormalige Sovjetrepublieken, klimaat en verkeer te water

bron 5

Anamorfosekaart van de bevolkingsspreiding in Rusland

Opgave 3 – De Seven Summits

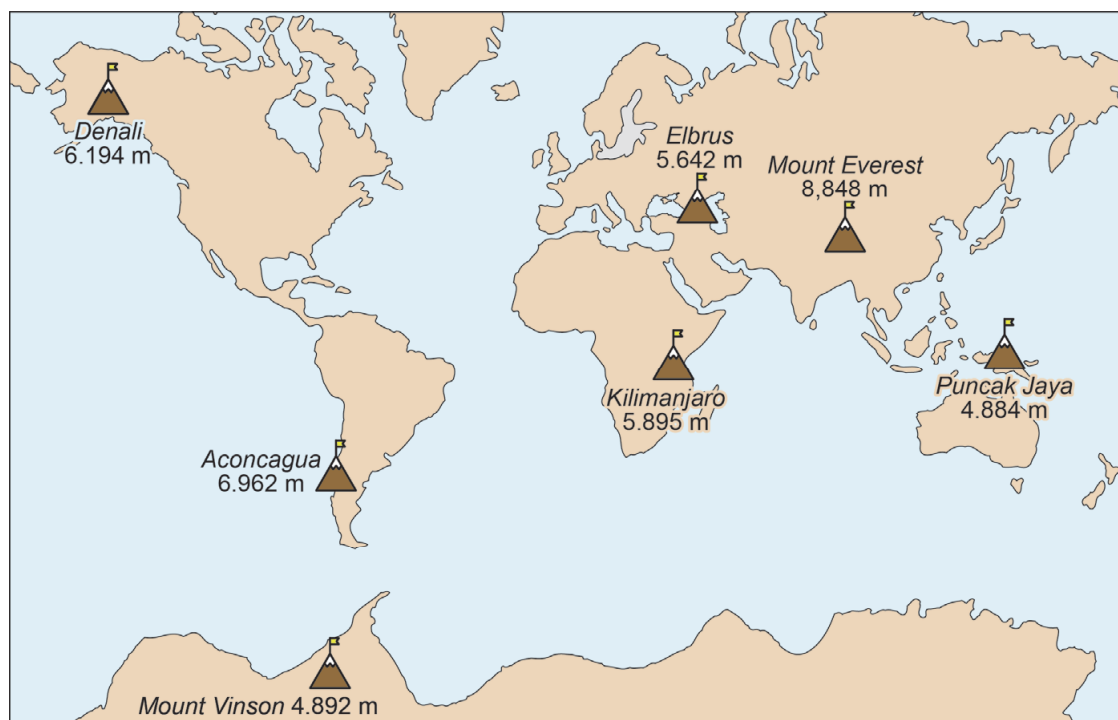
bron 6

De Seven Summits

In 2017 heeft de Nederlandse bergbeklimmer Olivier Vriesendorp de top van de Mount Everest bereikt – met 8.848 meter de hoogste berg ter wereld. Daarmee voltooide hij de *Seven Summits*: het beklimmen van de hoogste berg van elk continent.

In vijf jaar tijd wist Vriesendorp behalve de Mount Everest achtereenvolgens de Elbrus (Europa), Kilimanjaro (Afrika), Aconcagua (Zuid-Amerika), Denali (Noord-Amerika) Puncak Jaya (Oceanië) en Mount Vinson (Antarctica) te beklimmen.

De Seven Summits

bron 7

Landschappen rondom vier van de *Seven Summits*

Opgave 4 – Natuurgeweld in Calabrië

bron 8

Calabrië: de punt van de laars van Italië

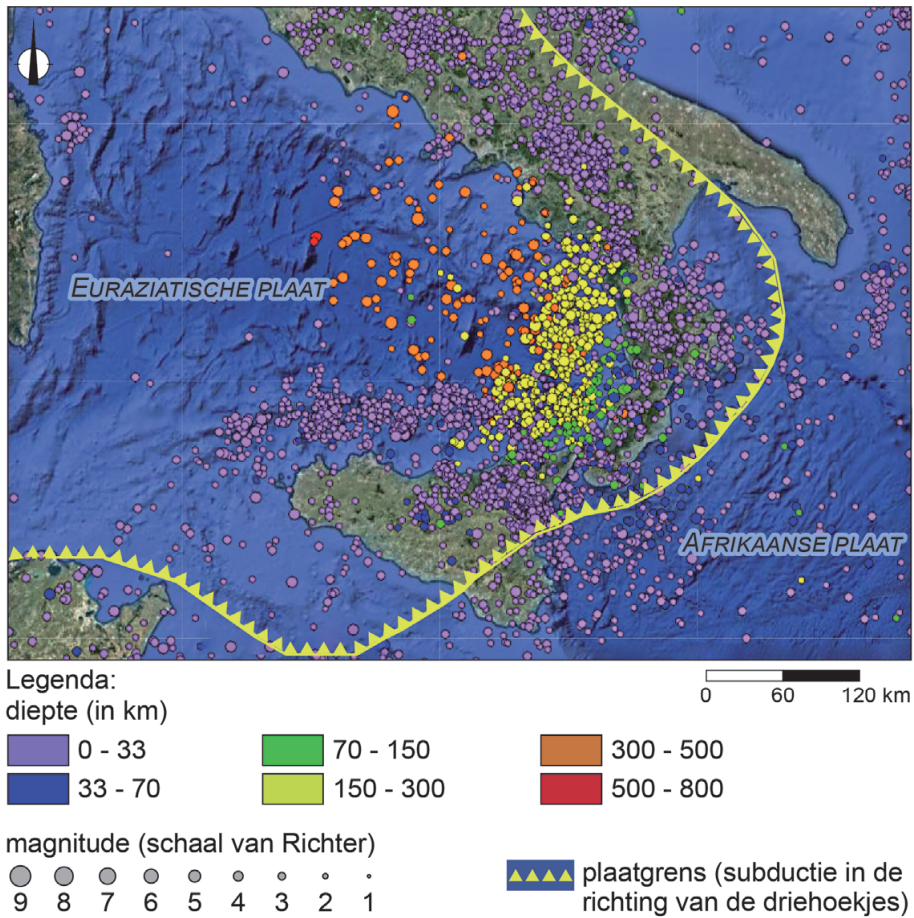
Calabrië ligt op een plek waar de Afrikaanse plaat onder de Euraziatische plaat duikt. Er komen regelmatig aardbeving voor. Een van krachtigste aardbevingen, de Messina-aardbeving (op Sicilië), vond plaats in 1908. Deze aardbeving met een kracht van 7,1 op de schaal van Richter scoorde zeer hoog (XI) op de schaal van Mercalli. De aardbeving en de daaropvolgende tsunami zorgden voor 100.000 slachtoffers en voor verwoesting van steden als Messina en Reggio di Calabria.

Ligging Calabrië

bron 9

Aardbevingen in Zuid-Italië (1970 - 2020)

bron 10

Fiumara Amendolea

Ga verder op de volgende pagina.

Opgave 5 – Armoede op het platteland in Zuid-Amerika

bron 11

'Poverty traps' in plattelandsgebieden in Zuid-Amerika

In 2018 presenteerde de Voedsel- en Landbouworganisatie van de Verenigde Naties (de FAO) een onderzoek over rurale armoede in Zuid-Amerika.

Uit dit onderzoek bleek dat tussen 1990 en 2014 de armoede op het platteland afnam. Na 2014 nam deze rurale armoede weer toe.

Plattelandsgebieden waarin arme mensen wonen met een gebrek aan voedsel en voor wie de toegang tot basisvoorzieningen slecht is, worden door de FAO rurale *poverty traps* (armoedevallen) genoemd.

De FAO geeft in het onderzoek een aantal oplossingen voor de bestrijding van armoede in deze rurale *poverty traps*:

- 1 efficiënte en duurzame landbouwsectoren creëren;
- 2 duurzaam milieubeleid voeren;
- 3 niet-agrarische werkgelegenheid in plattelandsgebieden ontwikkelen;
- 4 infrastructuur in plattelandsgebieden ontwikkelen.

Rurale *poverty traps* in Ecuador en Peru

Ecuador

Peru

Legenda:

- gebieden die geselecteerd zijn voor het onderzoek
- rurale *poverty traps*

0 80 160 km

0 160 320 km

Opgave 6 – Afvoer van de Amazone

bron 12

Stroomstelsel van de Amazone

Het stroomstelsel van de Amazone bestaat uit de Amazone zelf, de vaak wat geelgekleurde zijrivieren in het zuidwestelijk deel van het stroomgebied en de zwartgekleurde zijrivieren in het noordelijk deel van het stroomgebied.

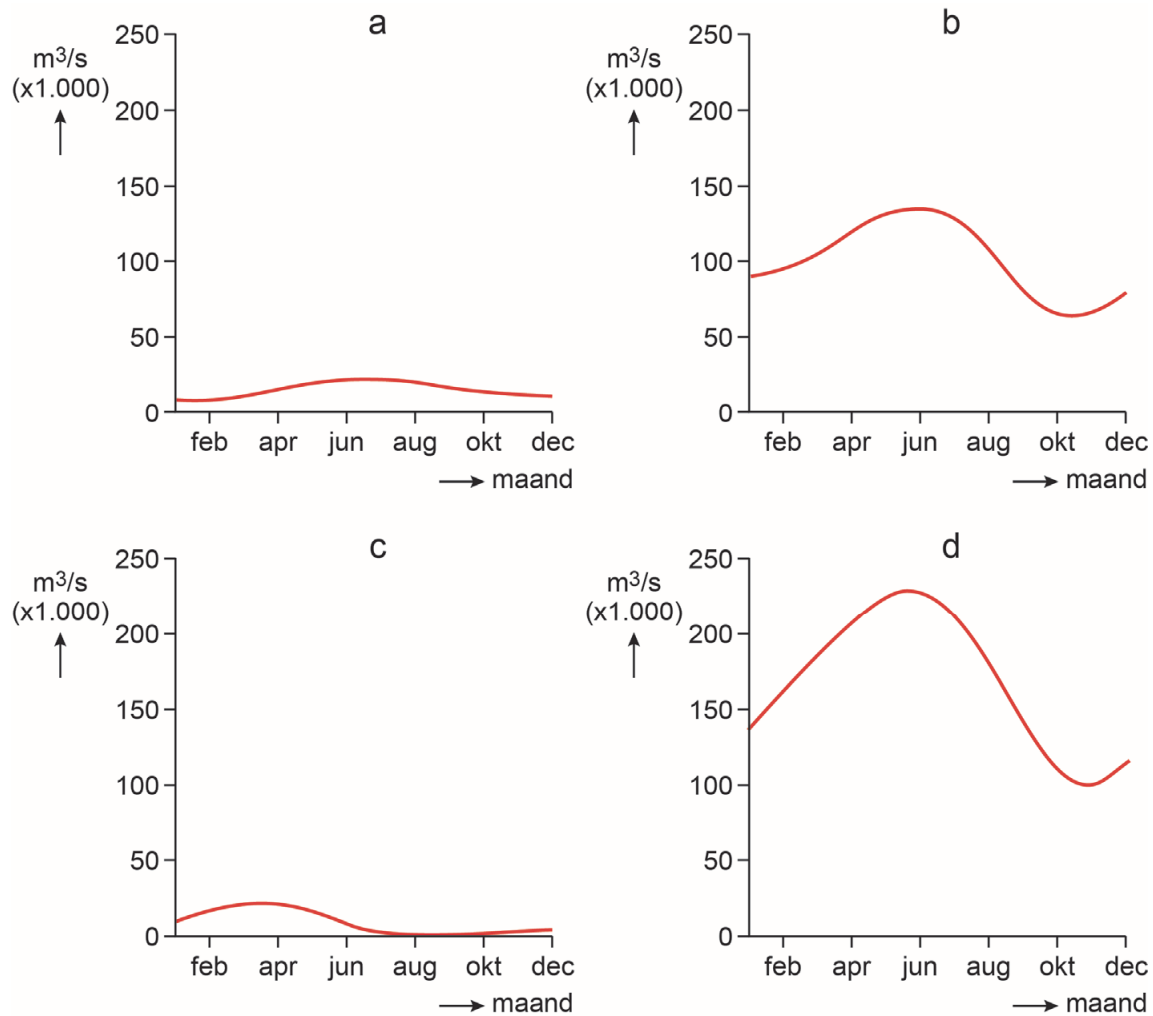
Nabij Óbidos passeert jaarlijks zo'n 1.200 miljoen ton sediment, waarvan 75% uiteindelijk de Atlantische Oceaan bereikt om vervolgens te sedimenteren langs de kust ten noordwesten van het mondingsgebied.

Sedimenttransport in het stroomstelsel van de Amazone

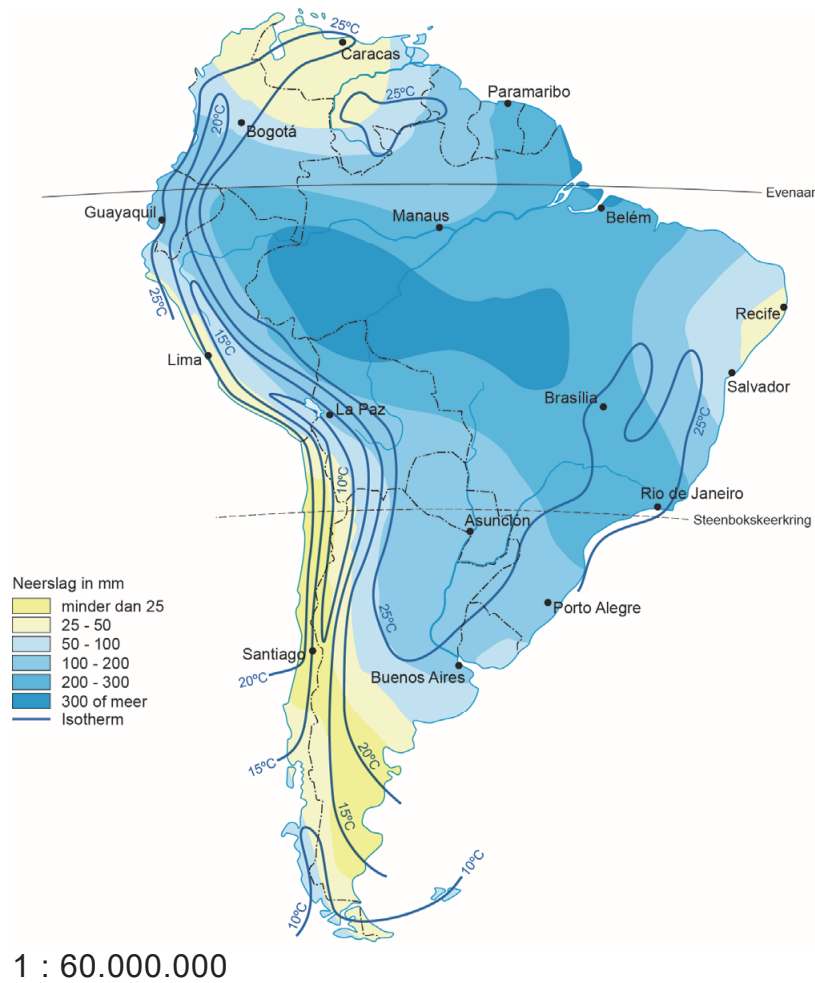
bron 13

Debietverloop bij de plaatsen Acanauê, Manacapuru, Óbidos en Altamira

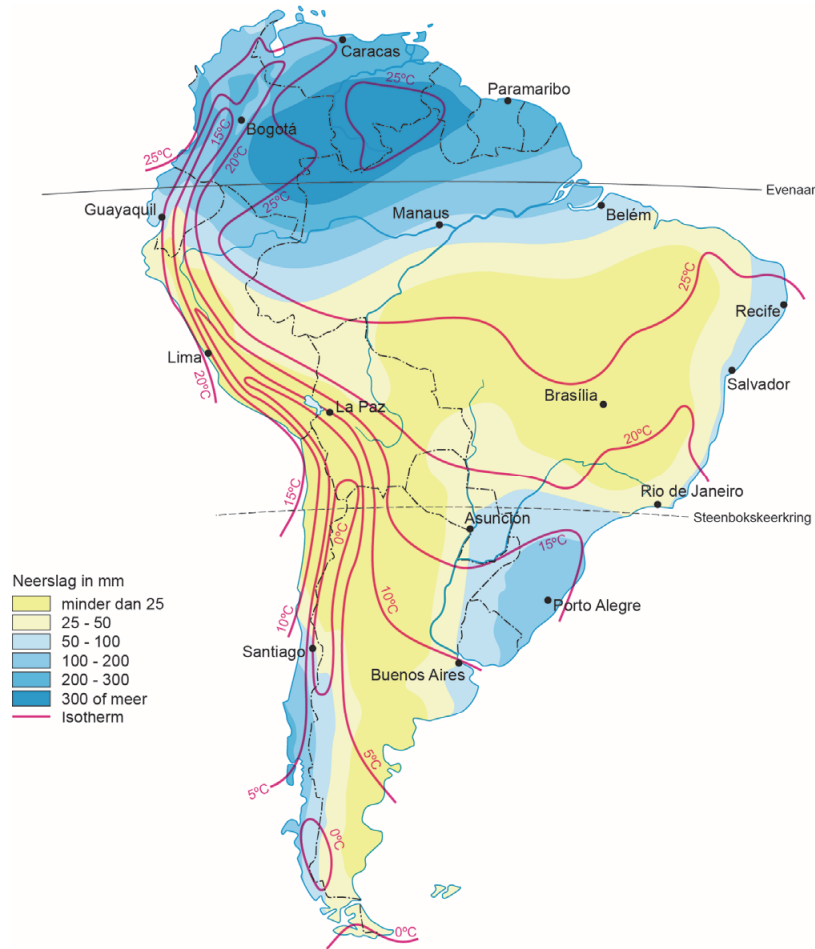
bron 14

Zuid-Amerika, temperatuur en neerslag in januari

bron 15

Zuid-Amerika, temperatuur en neerslag in juli

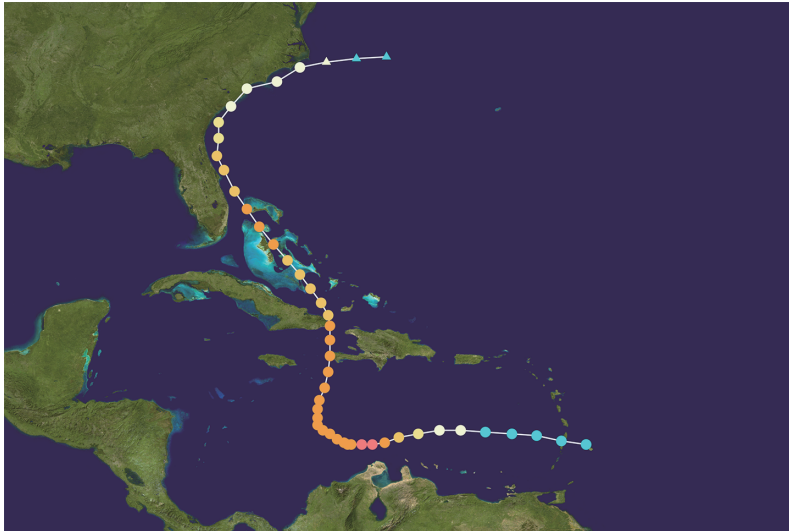

1 : 60.000.000

Opgave 7 – De Bovenwindse en Benedenwindse Eilanden

bron 17

Route van orkaan Matthew, oktober 2016

Legenda:

windsnelheden, in km per uur

● tropische depressie 62 en minder	● categorie 3 178 - 208
● tropische storm 63 - 117	● categorie 4 209 - 251
● categorie 1 118 - 153	● categorie 5 252 en meer
● categorie 2 154 - 177	

Opgave 8 – Toerisme in het Caribisch gebied

bron 18

Bonaire Blue Destination

